

Kalvsjukdom	Typiska symtom	Vad händer?	Åtgärder
Diarré, ej infektiös	Pastaliknande, gelatinös, vit eller gul träck. Dålig/upphörd aptit, viktförlust, nedsatt allmäntillstånd. Uttorkad.	Störningar i mag- och tarmkanalen påverkar vätskebalansen i kroppen. Vanliga orsaker är felaktig utfodring och stress.	Undvik snabba foderbyten. Ha bestämda rutiner för utfodring. Kontrollera mjölkutfodringen: temperatur, hygien. Håll kalven varm, ersätt närings- och vätskeförlusterna med mjölk och vätskeersättning. Se över valet och blandningen av mjölknäring.
Diarré, infektiös	Riklig, vattentunn, gul eller vit diarré, ibland blodblandad eller grön. Illaluktande. Snabb viktnegång, dåligt allmäntillstånd, svag kalv med eller utan feber.	Orsakas av bakterier, virus eller parasiter. Smitta via träck.	Testa råmjölkskvaliteten. Se till att varje kalv får 3-4 liter bra råmjölk inom 1-2 timmar. Noggrann hygien med mjölkutfodring. Håll kalven varm, ge vätskeersättning. Kontrollera om kalven har andra sjukdomar t ex svullen led eller navel. Kontakta veterinär för provtagning och behandling. Vaccin finns mot vissa.
Trumsjuka	Normala våmkontraktioner upphör och rapningar sker ej, stora mängder gas samlas i våmmen.	Struprännan fungerar ej och leder mjölk till våmmen i stället för löpmagen. Alternativt löpmagsöverfyllnad eller feljäsning av våmnehållet.	Kräver oftast veterinärbehandling. Sondning med mjuk slang för att få bort gasen. Utfodring med grovfoder. Ge kalven mjölk via napp. Prova att själv lösa tidiga/lindriga fall med hjälp av olja/mjölk/diskmedel alt. minifom-droppar.
Lunginflammation	Nedsatt/upphörd aptit, snabb, oregelbunden eller ansträngd andning, feber, näs-, ögonflöde (ofta tjock, varig), torr hosta	Infektion av lungor. Oftast virus men ibland även bakterier. Kan ge tillfälliga eller permanenta skador i lungvävnaden. Smittas främst via sekret från nos, ögon eller mun.	Minimera stress och nos-noskontakt. Testa råmjölkskvaliteten. Se till att varje kalv får 3-4 liter bra råmjölk inom 1-2 timmar. Kontrollera stallmiljö: luftfuktighet, ventilation, förändringar i temperaturen, tillräckligt med strö. Omedelbar veterinärbehandling. Tidig diagnos och behandling är viktig. Provtva för smittämne. Ev vaccinerings. Förebygg diarré.
Navelinfektion	Svullen, öm, varm navel med sekret. Feber. Hängig kalv.	Bakterierna från miljön kommer in via naveln och sprider sig i kroppen, t.ex. till leder.	Ren kalvningsmiljö och kalvbox. Se till att varje kalv får 3-4 liter bra råmjölk inom 1-2 timmar. Konsultera veterinär angående behandling.
Blodförgiftning	Svag nyfödd kalv, ovillig att stå, har dålig sugreflex. Ibland i kombination med svullna leder, diarré, lunginflammation, grumliga ögon, eller svullen navel.	Förekommer då sjukdomsframkallande mikroorganismerna eller giftiga ämnen som de producerar har spridit sig i kalvens kropp. Infektionsämnena kommer ofta in i kalvens kropp via den sjuka kon och smittade efterbörden, navelsträngen, munnen eller nosen eller via sår på huden.	Se till att hålla sinkon/ den nykalvade kon frisk och väl näringsförsörd. Förbättra kalvningshygien. Testa råmjölkskvaliteten. Se till att varje kalv får 3-4 liter bra råmjölk inom 1-2 timmar. Noggrann hygien med mjölkutfodring.
Lusangrepp	Hårlöshet, klåda. Vanlig på halsen, nacke, bog och eller svans. Randig hals. Dålig tillväxt.	Lusägg och löss synliga i pälsen. Smittar mellan djur eller redskap.	Avlusning med receptbelagda preparat, kontakta veterinär. Förebyggs med rena och klippta djur.
Ringorm	Runda, hårlösa fläckar med gråa krustor. Börjar ofta från nacke och huvud men kan finnas över hela kroppen.	Svampinfektion. Svamparna växer i hårrötterna. Sprids via direkt och indirekt kontakt. Sporer överlever i årtal.	Konsultera din veterinär. Behandling finns utvärtes och det finns vaccin. Stalltvätt, desinfektion, mi solljus, optimal utfodring förebygger. Minimera hudskador/skav.

De sammanfattande viktigaste tipsen!

- Kolla alla kalvar varje morgon och kväll
- Anteckna/journalför avvikelser
- Lär dig att titta efter sjukdomstecken på kalvarna
- Ge varje sjuk kalv bra understödande behandling (lagom varmt, dragfritt, torrt, rent och extra vätska och eller mjölk)
- Isolera sjuka alternativt friska kalvar
- Veterinärkontakt

